

Siedlce, 23 sierpnia 2018 r.

**Prezes Instytutu Pamięci Narodowej
Komisji Ścigania Zbrodni
Przeciwko Narodowi Polskiemu**
ul. Wołoska 7,
02-675 Warszawa

Wnoszący odwołanie:

Leszek Andrzejewski

ul. Łódzka 1 a

08-110 Siedlce

tel. 22-44-44 44 44

Organ którego działanie jest przedmiotem odwołania:

Dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej

Komisji Ścigania Zbrodni

Przeciwko Narodowi Polskiemu

w Lublinie

Sygn. Akt: BULu-III-5321-34(2)/18)

ODWOŁANIE

**Od decyzji Dyrektora Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni
Przeciwko Narodowi Polskiemu w Lublinie**

Na podstawie art. 36 ust. 8 ustawy z 18 grudnia 1998 r. o Instytucie Pamięci Narodowej - Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U.2016 poz. 1575 ze zm.) (dalej jako ustawa o IPN) zaskarżam decyzję Dyrektora Lubelskiego Oddziału IPN z 23 kwietnia 2018 r. (BULu-III-5321-34(2)/18) w zakresie odmawiającym udostępnienia bezpośredniego dzienników rejestracyjnych WUSW Siedlce (sygn. akt IPN Lu-

00501/15 [IPN BU Z/001661/1], IPN Lu-00501/16 [IPN BU Z/001661/2] i IPN Lu-00501/17 [IPN BU Z/001661/3].

Przedmiotowej decyzji zarzucam:

- **naruszenie przepisów prawa materialnego, tj. art. 36 ust. 4b ustawy o IPN**, poprzez jego nieprawidłową wykładnię i przyjęcie, że dokumenty stanowiące pomoce ewidencyjno-informacyjne nie mogą być udostępniane bezpośrednio, w sytuacji gdy wnioskowane przez mnie dokumenty są dokumentami jawnymi i ich udostępnianie nie powinno podlegać ograniczeniu w celu publikacji materiału prasowego.

Uzasadnienie

21 marca 2018 r., złożyłem do Dyrektora Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej Komisji Ścigania Zbrodni Przeciwko Narodowi Polskiemu w Lublinie wniosek o udostępnienie dzienników rejestracyjnych WUSW Siedlce (sygn. akt IPN Lu-00501/15 [IPN BU Z/001661/1], IPN Lu-00501/16 [IPN BU Z/001661/2] i IPN Lu-00501/17 [IPN BU Z/001661/3]).

Decyzją z 24 kwietnia 2018 r. odmówiono mi dostępu do tych dokumentów, wskazując, że pomoce ewidencyjno-informacyjne znajdują się w Referacie Informacji i Sprawozdań jako stały depozyt i nie podlegają udostępnianiu bezpośrednio.

Z argumentacją przedstawioną przez Dyrektora Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Lublinie nie sposób się zgodzić.

W celu realizacji mojego wniosku dwukrotnie kontaktowałem się drogą mailową również z Dyrektorem Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej p. Marzeną Kruk. W ww. pismach otrzymałem informację, iż powyższymi dokumentom nie nadano klauzuli tajności na mocy ustawy z 29 kwietnia 2016 r. o zmianie ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu oraz niektórych innych ustaw (Dz.U 2016 poz. 749, dalej jako ustawa o zmianie ustawy o IPN).

Powyższe dokumenty, wytworzone przez siedleckie SB są niezbędne do realizacji wniosku dziennikarskiego tworzonego we współpracy z Fundacją Gazety Podlaskiej pt. „Działalność opozycji antykomunistycznej z terenu Siedlec, ze szczególnym uwzględnieniem Solidarności 1944-1990”. Z uwagi na fakt, iż na początku lat '90 wiele dokumentów z terenu Siedlec zostało zniszczonych, w szczególności tych dotyczących

najbardziej „zasłużonych” TW, jedynym źródłem informacji o tych osobach pozostają dzienniki rejestracyjne. Wskazać należy, że występowanie z wnioskiem o udzielenie informacji o każdym tajnym współpracowniku jest niezwykle utrudnione, wręcz niemożliwe ponieważ wiele z tych osób nie jest znanych z imienia i nazwiska.

Nadmieniam, że wyżej wymienione dokumenty przez wiele lat stanowiły zasoby zastrzeżone IPN i dostęp do nich był bardzo utrudniony. Jednak ponad dwa lata została uchwalona ustawa o zmianie ustawy o IPN, zgodnie z którą dokumenty, którym w ramach przeglądu przeprowadzanego na podstawie art. 19 ust. 1 nie nadano klauzuli tajności, od ponad roku z mocy prawa stały się dokumentami jawnymi.

Natomiast dokumenty jawne, zgodnie z art. 7 ust. 2 ustawy z 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych (Dz.U.2018 poz. 412 ze zm.) nie podlegają ochronie i mogą być udostępniane. Do grupy tego rodzaju dokumentów należą również rejestry, do których zaliczane są również pomoce ewidencyjno-informacyjne. W piśmie z 23 kwietnia Dyrektora Oddziału IPN w Lublinie nie otrzymałem informacji, aby wnioskowane przeze mnie materiały były dokumentami niejawnymi, co potwierdziła Dyrektor Archiwum IPN p. Marzena Kruk. Co więcej, nie została wskazana podstawa prawna, wskazująca że pomoce ewidencyjno-informacyjne nie podlegają bezpośredniemu udostępnianiu. Zarówno ustawa o IPN, jak i ustawa o ochronie informacji niejawnych nie wskazują, że pomoce ewidencyjno-informacyjne stanowią wyodrębnioną grupę rejestrów, wobec których należałoby stosować inne przepisy prawa niż do pozostałych rejestrów.

W mojej ocenie powoływanie się przez Dyrektora Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Lublinie na przepis art. 36 ust. 4b ustawy o IPN jest całkowicie nietrafione. Ww. przepis był istotny w momencie istnienia Zbioru Zastrzeżonego IPN. Był swoistą furtką, umożliwiającą ujawnienie informacji z dokumentów niejawnych na temat osób, co do których istniały podejrzenia, że byli tajnymi współpracownikami a nie zachowały się ich teczki. Natomiast obecnie przepis ten może mieć znaczenie co do dokumentów, którym Prezes Instytutu Pamięci nadał klauzulę tajności na mocy art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 29 kwietnia 2016 r. o zmianie ustawy o IPN. Jednakże ww. przepis w żaden sposób nie wyklucza możliwości udostępniania dokumentów jawnych na zasadach ogólnych. Chodzi tutaj nie tylko o teczki poszczególnych osób ale także o zbiory danych, rejestry czy kartoteki (art. 8 ustawy o zmianie ustawy o IPN).

Biorąc powyższe argumenty pod uwagę, w mojej ocenie dostęp do tych dokumentów nie powinien zostać mi ograniczony. Wskazuję, iż powyższe dokumenty mogę przeglądać w formacie pdf, co nie powinno zakłócić dostępu do nich przez pracowników IPN. Jak już wskazywałem, niektóre nazwiska tajnych współpracowników nie są mi znane, dlatego też udostępnianie informacji w postaci wypisów lub wyciągów z dzienników rejestracyjnych, dotyczących konkretnych osób i spraw nie będzie wystarczające.

Z uwagi na powyższe niniejsze odwołanie jest zasadne i konieczne, dlatego też wnoszę o pozytywne rozstrzygnięcie przedmiotowej sprawy.

Z Poważaniem
Leszek Andrzejewski

Załączniki:

1. Kopia pisma Dyrektora Oddziału IPN w Lublinie z 23 kwietnia 2018 (BULu-III-5321 34(2)/18)